

ДЕ Е БЪЛГАРИСТИКАТА?

Снимка: Мария Русева

Оформление: Мария Русева

СПИСАНИЕ *ESLAVIA* И БЪЛГАРИСТИКАТА В

АРЖЕНТИНА

Еухенио Лопес Ариасу

Университет на Буенос Айрес (Аржентина)

THE *ESLAVIA* JOURNAL AND BULGARIAN STUDIES IN ARGENTINA

Eugenio López Arriazu

Universidad de Buenos Aires (Argentina)

ORCID ID: 0000-0003-4075-7692

E-mail: earriazu@yahoo.com.ar

Първият брой на [списание *Eslavia*](#) излезе през 2018 г., три години след основаването на Аржентинското дружество „Достоевски“. Изданието се превърна в средишно място за славистите, за всички, които се интересуват от славянските култури и литератури, както и от литературните връзки между Испаноамерика и славянските страни. Списанието е инициатива на Аржентинското дружество „Достоевски“, чиято основна цел е да изучава и разпространява славянските литератури и култури. Дружеството организира конференции, срещи, семинари, кръгли маси, издава дигитални книги и списания.

Списание *Eslavia* излиза два пъти годишно и вече има четиринайсет броя. Културата на страните от Източна Европа на пръв поглед може да ни изглежда много далечна на нас, в Аржентина, но всъщност предизвиква голям интерес, защото е тясно свързана с испаноамериканския свят. Културните и научни контакти между нашите страни са много по-близки и динамични, отколкото може да се очаква.

Това се дължи на първо място на факта, че славянските култури са стигнали до нас чрез мигрантския поток, който от края на XIX-и и през целия XX-и век определя до известна степен нашите демографски и обществено-културни реалности. На второ място, тези култури са ни близки заради влиянието, което са оказвали върху нас в сферите на литературата и изкуството, без да споменаваме протеклите в тях исторически и политически процеси, които по един или друг начин са се отразили и в нашата страна.

Eslavia е мост, който обединява и подновява посочените връзки. Хората, които го списват, са специалисти в различни области на хуманитаристиката (литература, лингвистика, социология, преводазнание, библиотечни науки) и изучават различни страни от голямото славянско семейство. Така списанието дава възможност за среща и обмен на идеи между всички нас, които изследваме различни аспекти на славистиката.

През 2020 г. списание *Eslavia* получи златна диплома от Международния славянски форум „Златен воин“ „за многогодишния си принос към популяризирането на славянската култура в испаноезичния свят“.

Списание *Eslavia* допринася за разпространението на българската литература още от първия си брой. Това е важна задача, защото макар общностите с български корени да са многобройни, те не само са забравили българския език, а и са разположени в периферни зони на Аржентина. Поради тази причина влиянието им върху националната култура е незначително и възниква нуждата аржентинското общество да бъде запознато с една слабо известна културна и литературна действителност. С оглед на това в първия брой на списанието бяха включени три стихотворения на Георги Господинов в превод от български на д-р Еухенио Лопес Ариасу; те бяха поместени в специална рубрика за съвременна славянска поезия, който съдържаше и творби, преведени от руски и словенски.

Освен че е един от редакторите на *Eslavia*, Лопес Ариасу ръководи Катедрата по славянски литератури в Университета на Буенос Айрес от 2018-а, годината на основаване на списанието. От тази година катедрата и списанието са основните инструменти за разпространение на българската литература в Аржентина. Същата година, все още скорошна, може да се смята и за начало на българистиката в Аржентина, тъй като дотогава в Катедрата по славянски литератури се преподаваше само руска литература. Българската литература влезе в Университета на Буенос Айрес с един основополагащ текст – „Обесването на Васил Левски“ на Христо Ботев в превод от български на Лопес Ариасу и публикуван през същата тази 2018-а година. Оттогава Катедрата систематично включва произведения от българската литература в програмата си: „Естествен роман“ на Георги Господинов, събраните стихотворения на Константин Павлов (също в превод на Лопес Ариасу), а с последните два броя на *Eslavia* от юни и декември 2024 г., посветени на българската литература – още стихотворения и един разказ на Господинов.

Двата тематични броя на списанието включват текстове, които се стремят да дадат една широка (макар и неизбежно непълна) панорама на българската литература, както класическа, така и съвременна. Читателят ще намери в тях в превод на испански

освен стихотворения на Христо Ботев, Константин Павлов и Георги Господинов, стихотворения на Никола Вапцаров, Надежда Радулова, Васил Лозанов, Борис Христов, Иван Теофилов и Христо Фотев. Прозаичните текстове са на Георги Господинов, Надежда Радулова, Антон Дончев и Йордан Д. Радичков. Двата броя съдържат и критически статии, свързани с историята на българската литература, проблемите на превода, рецепцията на Хорхе Луис Борхес в България и др. Включени са и рецензии, информативни текстове за Къщата за литература и превод в София, издателството за българска поезия на испански език *La Tortuga Búlgara* и дружеството „Българите в Аржентина“, а също и едно интервю с преводачката Мария Вутова.

Важно е да се отбележи, че двата тематични броя станаха възможни благодарение на сърдечното и безвъзмездно съдействие на много български испанисти, както и на ученици, изучаващи испански в България. Статиите за Борхес на Румен Стоянов бяха преведени от учениците от 11 клас на 164-а гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“ в София: Калина Илиева, Ема Ленкова, Елица Ангелова, Георги Иванов и Мариан Кръчмаров. Разчитахме, освен това, пак във връзка с Борхес, на ценната помощ на Анна Златкова, първата преводачка на аржентинския автор на български. Накрая, не по-малко значими са преводите на Лиляна Табакова, Теодора Цанкова и Мария Вутова.

Превод от испански: Теодора Цанкова